

Netwerkontmoeting maandag 23 januari 2023 (online)

Aanwezig:

Caroline Vlaeminck, SOLVA | Jolien Rogiers, gemeente Zele | Britta Hansen, gemeente Hamme | Hannah Van Belle, gemeente Lierde | Nele Bracke, stad Ronse | Annina Segers, stad Ninove | Anne Roos, gemeente Wichelen | Christophe Poupaert, gemeente Wortegem-Petegem | Vera Scheppers, gemeente Herzele | Joeri Hulstaert, Interwaas | Jade Van den Bonne, stad Dendermonde | Andreas Baele, stad Zottegem | Hans Vande Putte, IDM | Ellen De Decker, gemeente Hamme | Maaïke Claus, gemeente Erpe-Mere | Sander Ostyn, stad Oudenaarde | Ann-Sophie Decloedt, gemeente Wetteren | Nathalie Willems, gemeente Lebbeke | Delitsia Van Cassel, gemeente Laarne | Renske Meganck, gemeente Denderleeuw | Niels Walraet, gemeente Herzele | Jan Van Dooren, gemeente Stekene | Frederik De Coster, stad Ninove | Cédri Walckiers, stad Geraardsbergen | Dirk D'hondt, stad Zottegem | Ann Van De Velde, gemeente Destelbergen | Marcel Jessica, gemeente Buggenhout | David Olivier, BEA | Jürgen Van Overwaele, gemeente Lede | Stien De Cock, SOLVA | Pieter Bothuyne, SOLVA | Dirk Van Puymbroeck, gemeente Kruibeke | Bart Van Hulle, SOLVA | Bart Heestermans, gemeente Lede | Anneleen Demey, provincie Oost-Vlaanderen Klimaat | Ricky De Frère, gemeente Brakel | Katleen Van Rossem, VENECO | Malaïka Stevens, gemeente Kluisbergen | Kim Rienckens, provincie Oost-Vlaanderen klimaat | Isolde De Paepe, gemeente Zwalm | Freya Wauters, BEA | Emmanuella De Spiegeleer, stad Geraardsbergen | Gijssel Katrijn, Steunpunt | Luna Lannoo, Steunpunt | Liesbeth De Vetter, Steunpunt

Verontschuldigd:

Laurens Renders (Energiehuis BEA) | Els Jacobs (Laarne) | Willem Dreesen (St-Niklaas) | Stefaan De Neve (Solva) | Jolien Van de Meerssche (Haaltert) | Leen Backaert (St-Lievens-Houtem) | Joachim Lepère (Solva) | Gemma Bessard (Maarkedal) | Kris Coen (Aalst) | Dirk De Pauw (Destelbergen) | Romy Langner (Berlare) | Stijn Lodefier (Lochristi) | Heidi Rollé (Zottegem) | Marijke De Paepe (Ninove) | Ronny Herremans (Herzele) | Sandy Casieris (Brakel) | Kim Devos (Erpe-Mere)

Programma

- **Welkom**
 - **Stand van zaken lokale renovatieprojecten: realisaties '22 & nieuwigheden voor '23** (Luna Lannoo en Katrijn Gijssel, Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen)
 - **Vragen** en verduidelijking
 - Sneakpreview **'Warmtebeelden'** wijkproject e.a. nieuwtjes
 - **Rondje van de lokale renovatieprojecten en onderlinge uitwisseling** (Break-out rooms OVL-ZOVL)
-

[De presentatie is te downloaden via de bouwwijs site.](#)

In dit verslag wordt de info uit de presentatie niet hernomen, enkel de aanvullingen en de vragen & antwoorden.

1. Realisaties 2022 en nieuwigheden 2023

Met enkele cijfers en grafieken geven we een zicht op de realisaties 2022. We kondigden op de vorige bijeenkomst reeds aan dat de aanpak en prijs in 2023 noodgedwongen aangepast moet worden vanwege de exponentiële stijging van het aantal adviesaanvragen. We stellen de nieuwe aanpak voor. (zie PPT-presentatie)

Elke gemeente krijgt de kans om de eigen situatie heel concreet te bespreken in een individueel overlegmoment. De gemeente neemt hiervoor contact met Luna en/of Katrijn en boekt een MSTeams-afspraak in op wo 8 of vr 10 februari '23 (en niet op 2 of 3 februari zoals in de PPT aangegeven).

Gestelde vragen:

- Hoe kan een gemeente of lokale ondersteuningspartner **zelf opvolgen hoeveel adviezen** er al zijn aangevraagd/uitgevoerd, om zo ook de budgetten in het oog te houden?
Elke gemeente krijgt een login om op elk moment de gemeentelijke portaalpagina in het CRM-systeem te kunnen openen, die in realtime het aantal adviezen (in totaal + de laatste maand) en ontzorgingsdossiers weergeeft. Er zijn echter (al lang) technische problemen hiermee. We doen ons best om dit nu toch zo snel mogelijk opgelost te krijgen. In tussentijd kan je steeds bij Luna of Katrijn terecht voor een update, stuur ons gewoon een mailtje en we geven je vrij snel je cijfers door.
Voor opvolging van meerdere gemeenten samen, kan geen portaalpagina gemaakt worden.
- Hebben jullie een idee **hoeveel effect de adviezen hebben**? Vooral de impact CO2 uitstoot van woningen. Wordt er effectief overgegaan naar meer duurzamere renovaties?
Voor alle adviezen die verder opgevolgd worden in een ontzorgingstraject en succesvol worden afgerond, kunnen we de CO2-emissiebesparing opvolgen in het CRM-dossier. Dit op voorwaarde dat de benovatiecoach voor de uitgevoerde renovatie-ingrepen ook de bekomen resultaten noteert. In het algemeen schatten we deze impact in via eenvoudige omrekeningsfactoren bepaald in de provinciale monitoringstool (a.d.h.v. gemiddeld aantal ton CO2-besparing per ingreep).
Echter worden er veel meer adviezen uitgevoerd dan er ontzorgingstrajecten volgen. De impact hiervan kunnen we enkel indicatief inschatten via de in het advies als prioritair aangeduide ingrepen en via de ingevulde enquêtes die elke klant automatisch van het Steunpunt ontvangt 4 en 8 maanden na zijn renovatieadvies. De respons hierop is helaas niet groot.
We proberen de impact in te schatten in de jaarlijkse rapportage 'Oost-Vlaanderen renoveert!'.
- Krijgen gezinnen die zich willen laten begeleiden door een BENOvatiecoach zowiezo een renovatieadvies?
Dit is zeker en vast een belangrijk aandachtspunt. Het renovatieadvies-aan-huis is de eerste stap waarna renovatiebegeleiding kan volgen, zonder het renovatieadvies ook geen begeleiding. In de triage van de aanvragen houden we hier zo goed mogelijk rekening mee, bij inschrijving bevragen we de klant zo goed mogelijk over de effectieve renovatieplannen en de behoefte aan ontzorging.
- **Vanaf wanneer gaan de nieuwe tarieven dan precies in?**

De huidige regeling (volgens de engagementsverklaring bij het Omgevingscontract) blijft geldig inclusief de afgesproken tarieven van 100 euro gemeentelijke bijdrage per renovatieadvies, totdat de nieuwe regeling formeel een feit is. Zodra de index gekend is begin februari kan de Provincie dit intern ter goedkeuring voorleggen, waarna het voor formele goedkeuring naar de lokale besturen wordt gestuurd.

- Is er slechts 1 advies per inwoner mogelijk? Bv wanneer een burger enkel geïnteresseerd is in overstromingsveilig bouwen dient hij volledig advies aan te vragen ook al is de burger nog niet echt bezig met renoveren? Stel dat hij een jaar later wil renoveren kan hij dan nog eens renovatieadvies aanvragen? Met andere woorden: kan 'duurzaam verbouwadvies', 'advies overstromingsveilig bouwen' en 'advies hemelwater tuin' apart aangevraagd worden, want nu vervat in een eenmalig alles omvattend renovatieadvies?

We streven naar 1 advies per woning. Wie geen echte renovatieplannen heeft, kan beter een meer toegespitste vraag stellen via het infoloket. Vanuit het Steunpunt denken we na over mogelijkheden om in de toekomst misschien dergelijke thematische adviezen aan te bieden, maar op dit moment is dat niet het geval. Onder 'Oost-Vlaanderen renoveert!' zijn met middelen Vlaams Klimaatfonds wel enkele pilootprojecten doorgegaan met een dergelijke focus, zoals in 2 deelgemeenten van Geraardsbergen een focus op 'wateradvies' maar jammer genoeg bleek hiervoor bij de woningeigenaars toen weinig interesse.

Belangrijk is wel: ons renovatieadvies heeft net de bedoeling allesomvattend te zijn en bij uitvoering van energetische renovatiewerken ineens ook hittebestendigheid, waterpreventie etc. mee te nemen. Zo kan met weinig meerkost een veel toekomstbestendiger woning bekomen worden.

- De infomomenten over fossielvrij verwarmen, zijn die nog beschikbaar?
Het Steunpunt plant zeker verder in te zetten op dit thema, we denken aan een campagne met informatie en sensibilisatie. Meer info volgt!
Voorlopig was de laatste aangeboden sessie vanuit het Steunpunt op 8 december in Aalst. We willen hier verder op inzetten en de sessie verder aanpassen en updaten. Is er vanuit je gemeente interesse voor, laat het ons weten, dan bekijken we samen wat er mogelijk is. Het is echter niet de bedoeling in elke individuele gemeente een sessie te gaan aanbieden. Binnen het project 'Buurzame warmte' gaat op 22 maart nog een [infosessie fossielvrij verwarmen](#) door, specifiek voor de inwoners van Evergem en Zelzate.
- Wat houdt advies **overstromingsveilig bouwen** in dat vervat zit in het renovatieadvies?
Onze adviseurs hebben vorig jaar nog opleiding gekregen m.b.t. overstromingspreventie en verbonden aan het renovatieadvies zijn er ook uitgebreide technische fiches met waterpreventieve maatregelen beschikbaar. Het is de bedoeling dat adviseurs – vooral in Zuid-Oost-Vlaanderen – ook nagaan of de woning gelegen is op een perceel met overstromingsrisico (advieskaart). Maar het is in elk geval aan te raden om bij interesse voor dergelijk advies dit ook expliciet aan te geven in de formulering van de adviesvraag (bij inschrijving voor een renovatieadvies).

2. Rondje van de lokale renovatieprojecten en onderlinge uitwisseling

Zuid-Oost-Vlaanderen-renoveert!

- **Kruisem renoveert!**

Het project loopt bijzonder goed. Binnen de gemeente veel belangstelling voor het project en het begeleidingstraject. Veel waardering voor adviseur/benovatiecoach Mario Verhellen.

-**Wortegem-Petegem renoveert!**

Het project is nog niet echt geïntroduceerd, nog in opstartfase, al is er wel al een stijging van het aantal adviezen merkbaar.

-**Oudenaarde renoveert!**

Het project is een succes, en de aanmeldingen blijven verder binnenkomen. De stad heeft een subsidiereglement voor renovatiewerken verbonden aan het advies en de begeleiding via het project, waarbij verbouwers extra premie ontvangen wanneer zij zich voor de uitvoering van de werken laten begeleiden. De koppeling met de stedelijke premie loopt heel goed.

-**Kluisbergen renoveert!**

Project goed opgestart, actieve communicatie met **renovatie tip van de maand**. De gemeente krijgt graag meer zicht op hoe het loopt.

-**Ronse renoveert!**

Aantallen renovatieadviezen zijn sterk gestegen, meer dan een verdubbeling van het aantal van het voorgaande jaar.

Waarom zijn er in de ene gemeente veel ontzorgingen en in de andere minder? Moeilijk antwoord op te geven, in Oudenaarde speelt de koppeling met een lokale subsidie hier een belangrijke rol. Verder hangt het voor een stuk af van de persoonlijke aanpak van de adviseur/benovatiecoach. Misschien speelt ook de demografie een rol? In de ene gemeente meer mensen die echt behoefte hebben aan ontzorging, oudere bevolking, ... ?

-**Horebeke renoveert!**

In Horebeke zijn er erg weinig adviesaanvragen. Horebeke is de kleinste gemeente van Oost-Vlaanderen met overwegend een oudere bevolking. Een echte opstart van de communicatie in deze gemeente is er nog niet.

-**Zwalm renoveert!**

Project loopt goed, binnen de gemeente wordt het aanbod vaak gecommuniceerd. Hoe pakken andere gemeenten dit aan, als budget beperkt is, nog even vaak communiceren?

-**Zottegem renoveert!**

Vraag om vaker zicht op het aantal adviezen te krijgen.

-**Herzele renoveert!**

Wordt veel op ingezet met overkoepelende infoavonden. In november succesvolle infoavond voor verhuurders en in april staat heuse klimaatbeurs-weekend op het programma. Project loopt goed.

-Geraardsbergen renoveert!

Project loopt goed. Ook het traject met noodkoopfonds loopt goed. Een succesvolle infoavond over het conformiteitsattest (waar het renovatieaanbod ook mee werd gecommuniceerd). Over dit project loopt veel communicatie. Het project vraagt wel wat opvolging binnen de gemeente, en afstemming tussen de verschillende betrokken diensten: dienst wonen, OCMW en (de nieuwe) duurzaamheidsambtenaar.

-Lede renoveert!

Project loopt goed, vanuit verschillende invalshoeken. Inzetten op meer interactie en doorstroming tussen de verschillende diensten.

-Erpe-Mere renoveert!

Veel renovatievragen, voor het project wordt er binnen de gemeente veel reclame gemaakt.

-Ninove renoveert!

Particuliers vinden goed de weg naar het project, al komen burgers via verschillende diensten binnen gestroomd. Het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen gaat inzetten op een beslissingsboom om binnen de gemeente aan alle loketmedewerkers te geven zodat burgers juist worden doorverwezen.

Niet aanwezig: Brakel, Oosterzele, Lierde, Sint-Lieven-Houtem, Aalst, Haaltert, Denderleeuw

Oost-Vlaanderen-renoveert!

Verontschuldigd: Olivier David (Energiehuis BEA) was wel aanwezig maar zat in breakout-room ZOVL

- **Lebbeke renoveert!** (Nathalie Willems)

Het project loopt goed, in samenwerking met Energiehuis BEA.

- **Hamme renoveert!** (Ellen De Decker en Britta Hansen)

Het project is pas dit najaar gestart, in samenwerking met DDS-streekregisseurs en Energiehuis BEA. Voor de gemeente is het zeer moeilijk om met deze veelheid aan partners nog goed te weten wie precies wat doet. De infomomenten bij de start werden aangeboden door DDS, maar intussen is de taakverdeling tussen DDS en BEA voor de gemeente niet meer zo helder.

Katrijn spreekt DDS en BEA hierover aan, een onderlinge afstemming is aangewezen.

- **Dendermonde renoveert!** (Jade Van den bonne)

Het project is in dezelfde flow als Hamme gestart i.s.m. DDS en BEA. Goede start.

- **Stekene renoveert!** (Jan Van Dooren)

Het project loopt al langer en loopt vrij goed. In enkele wijken was er een extra focusproject waarbij ook andere klimaataspecten (hitte, water, groen) meer aandacht kregen in het advies maar de interesse hiervoor viel wat tegen. Het focusproject was wel een belangrijke voorloper voor de uitrol van het klimaatrenovatieadvies in 'Zuid-Oost-Vlaanderen renoveert!'

- **Wetteren renoveert!** en Stuyvenberg renoveert meer! en **Laarne renoveert!** (Delitsia Van Cassel, Woonplus)

Ann-Sophie Decloedt (Wetteren) laat zich verontschuldigen, zij was aanwezig maar moest iets vroeger weg. Delitsia ondersteunt beide projecten ook vanuit Woonplus. In Wetteren loopt het project zeer succesvol, er zijn heel veel inschrijvingen. In de wijk Stuyvenberg is er extra aanbod en begeleiding door de vzw RenoseeC. Er wordt sterk ingezet op communicatie, oa. bijvoorbeeld via koffiebabbel. In Laarne loopt het project al iets langer, we zien duidelijk dat de interesse om in te schrijven vermindert wanneer er al even geen communicatie meer is geweest.

- **Wichelen renoveert!** (Anne Roos)

Project loopt goed, i.s.m. BEA wordt nu ook het groepsaanbod voor de uitvoering van spouwmuurisolatie toegevoegd. In Wichelen zijn thermografische scans gemaakt. De adviesgesprekken hierover worden gecombineerd met een ruimere **infomarkt** op 18 februari.

- **Buggenhout renoveert!** (Jessica Marcel)

Project is gestart in de flow met de andere DDS-gemeenten i.s.m. Energiehuis BEA.

- **Kruikeke renoveert!** (Dirk Van Puymbroeck)

De gemeente maakte afspraken met Interwaas, en verwijst in de praktijk burgers met vragen direct naar hen door. Interwaas bemant maandelijks het loket.

- **Waasland** (Joeri Hulstaert)

Steunpunt en Interwaas stemmen verder concreet af voor een goede onderlinge doorverwijzing, nu Interwaas een project is opgestart met focus op huurwoningen (in 2 pilootgemeenten) en ook een algemeen renovatieaanbod heeft (met advies en begeleiding voor uitvoering van 1/bepaalde benovatiewerken).